

Bijdrage Kadernota 24 augustus

Beste aanwezigen en kijkers thuis,

Vandaag staat in het teken van de Kadernota. Deze Kadernota zal richting geven aan de begroting voor het jaar 2027 en verder. De gemeente staat de komende jaren voor financiële uitdagingen en zodoende zullen er keuzes gemaakt moeten worden. Zo is het kijken naar stevige bezuinigingen onvermijdelijk. Dat geldt eveneens voor lastenverzwaring voor inwoners. Ik heb u eerder als eens gezegd, dit doet ons als VVD Midden-Drenthe wel pijn.

We zien de voorgestelde bezuinigingen en lastenverzwaring als een noodzakelijk kwaad. Samen met kritisch kijken naar de kosten van de organisatie en het toepassen van technische maatregelen moet dit de financiële ruimte bieden om essentiële voorzieningen op peil te krijgen en te houden. Ook in deze bijdrage wil ik, een van deze voorzieningen, het wegenonderhoud niet onbesproken laten. Afwachten is geen optie en daarom vinden wij het dan ook fijn dat het college reeds heeft toegezegd om in 2027 onderzoek te doen naar de actuele staat van de wegen en de kosten om dit weer op juist niveau te brengen is. Maar met alleen een onderzoek zijn we er niet... daarom willen wij het college, hopelijk ten overvloede, meegeven dat het wegenonderhoud voor ons echt wel top-prioriteit heeft.

Een ander onderwerp dat u frequent in onze bijdrage tegenkomt zijn de bedrijventerreinen. De VVD Midden-Drenthe maakt zich grote zorgen over het tempo waarin wij nieuwe bedrijfskavels beschikbaar stellen. Niet alleen de Ossenbroeken in Beilen, maar ook de terreinen in Westerbork en Smilde. Ik herinner u even: er staan op dit moment 80 bedrijven op de wachtlijst voor een kavel in onze gemeente, waarvan driekwart uit onze eigen regio komt. Onze, in 2025 aangenomen, motie had versnelling van de uitbreiding van bedrijventerreinen als doel, maar helaas moeten we constateren dat de voortgang achterblijft bij de ambities. Graag vraag ik de portefeuillehouder: waarom kan de verkenning niet daadwerkelijk nog in 2026 worden afgerond, conform de aangenomen motie, in plaats van te starten in 2027? Bent u bereid om, als capaciteit de beperkende factor is, prioriteit te geven aan locaties waar de haalbaarheid op korte termijn het grootst is, bijvoorbeeld omdat er geen complexe grondverwervingstrajecten nodig zijn? Dit onderwerp zal in alle gevallen zeker de aandacht van mijn fractie houden en wij zullen dit onderwerp dan ook binnenkort nogmaals aanhangig maken in een commissievergadering.

Het volgende punt dat ik hier graag aankaart is de voorgestelde bezuiniging binnen het programma sport. Voorgesteld wordt om de gemeentelijke bijdrage in exploitatiekosten van buitensportaccomodaties te harmoniseren met omliggende gemeentes en met de overige buitensporten in Midden-Drenthe. Dit is in lijn met in 2017 vastgesteld beleid. We realiseren ons dat het wegvallen van de gemeentelijke bijdrage een extra opgave met zich mee brengt en vraagt om aanpassingen, flexibiliteit en creativiteit van de verenigingen en haar vrijwilligers. Daarnaast krijgen sportverenigingen te maken met ingrijpende externe risico's en onzekerheden, waaronder de afbouw van de landelijke BOSA-subsidie, onduidelijkheid over het Nationaal Sportakkoord, stijgende energielasten en het wegvallen van de salderingsregeling voor zonnepanelen. Aannemelijk is dat voorgenoemde ontwikkelingen tot flinke contributieverhoging zullen leiden, wat voor inwoners de drempel om te gaan sporten weer hoger maakt. Als VVD fractie maken wij ons zorgen. Dat is de reden dat wij een motie hebben ingediend om spoedig te komen met nieuw beleid, dat er op is gericht op zelfbeheer te stimuleren, rekening houden met de financiële uitdagingen waar verenigingen toch al mee geconfronteerd worden.

Ik vervolg mijn verhaal met de bloeiende toeristische sector die de gemeente Midden-Drenthe kenmerkt. De Stichting Marketing en Promotie Midden-Drenthe heeft een belangrijke taak als gastheer. We zien in de bezuinigingsvoorstellen dat ook in het budget van de stichting geknipt wordt. Het baart ons zorgen dat stichting eveneens genoemd wordt bij de vervolgoopdrachten en dan dus tweemaal geraakt wordt. Wij zijn ervan overtuigd dat de stichting een essentiële rol vervult in het zijn van de verbinding tussen recreanten, toeristen en de ondernemers. De stichting is meer dan haar "geld" waard en wij zouden de portefeuillehouder dan ook willen verzoeken om het bestaan van de stichting niet in gevaar te laten komen. In het coalitieakkoord is opgenomen dat extra opbrengsten uit de toeristenbelasting ook terugvloeien naar de toeristische sector. De VVD Midden Drenthe stelt de stichting voor als een mogelijk bestedingsdoel.

Onze fractie is van mening dat solide gemeentelijke financiën en goede zorg hand in hand gaan. Kostenbeheersing in de zorg moet de focus hebben. Trends en uitgaven binnen het WMO moeten kritisch gevolgd worden en dan zullen we ook daar scherpe keuzes moeten maken. Vanzelfsprekend blijft de inzet op preventie heel belangrijk, maar wel willen we de portefeuillehouder vragen om goed te blijven controleren of preventieve maatregelen geen doel op zich zijn geworden. Bij de inkoop van de jeugdzorg moet de doelmatigheid ook blijvend getoetst worden. We willen dat de gemeente ook met niet-gecontracteerde aanbieders vooraf duidelijke afspraken maakt over af te nemen zorg en de bijbehorende prijs. We vragen om dit op een juiste manier uit te werken in de transformatie-agenda voor het jeugddomein en de Jeugdhulpregio Drenthe. Voor de VVD

is het belangrijk dat de beperkte middelen die er zijn, zo verstandig mogelijk worden ingezet, zodat er goede zorg is voor mensen die dat ook echt nodig hebben, waarbij er ook continue aandacht moet zijn voor de kwaliteit van de door de gemeente ingezette dienstverleners, om misstanden te voorkomen.

Naast beperkte financiële middelen kent Midden-Drenthe in diverse gevallen ook een gebrek aan uitvoerend personeel. Het is zorgelijk als een capaciteitsprobleem leidend gaat worden bij de uitvoer van beleid, bijvoorbeeld bij woningbouwprojecten waar voortgang gewenst is. Daarom wil de VVD-fractie benadrukken dat we prioriteiten moeten stellen in het beleid dat we uitvoeren, keuzes moeten maken hoe we de beschikbare ambtenaren inzetten en dat we selectief om moeten gaan met inhuur. Liever iets minder, maar goed, dan alles, maar half.

Tot slot wil de VVD-fractie stilstaan bij een randvoorwaarde voor goed bestuur: het vergroten van inzicht door middel van adequate stuurinformatie.

Juist in een tijd waarin we scherpe keuzes moeten maken over onze financiën, zorguitgaven en ambtelijke capaciteit, is tijdig en helder inzicht essentieel. We kunnen het ons niet veroorloven om pas achteraf, bij de jaarrekening, te constateren dat kosten uit de pas lopen of projecten vertraging hebben oplopen.

Goed besturen begint bij weten waar je staat. Door te werken met overzichtelijke, actuele dashboards en heldere stuurinformatie vergroten we het inzicht in wat beleid daadwerkelijk kost en oplevert. Dat stelt niet alleen het college in staat om sneller en gericht in te grijpen waar nodig, maar dat geeft ons als raad ook de juiste instrumenten om onze kaderstellende en controlerende rol goed in te vullen.